

Leereenheid 3 Ondersteuning in de omgeving (PB GHZ)

**Kwalificatie Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg
(KD Maatschappelijke Zorg)**

**Overzicht van de leereenheden voor de kwalificatie Persoonlijk begeleider GHZ, NLQF/EQF niveau 4
(kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg)**

Gebaseerd op het profiel Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg, Crebocode 25477, versie 2016 in het kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg, domein Zorg en Welzijn, Crebocode 79140.

Onderstaande informatie behoort er onlosmakelijk bij en is integraal verweven met alle leereenheden van de kwalificatie.

leereenheden behorend bij de kwalificatie Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg		Werkprocessen kwalificatiedossier
1.	Plannen van ondersteunende begeleiding en zorg (PB GHZ)	B1-K1-W1: Inventariseert ondersteuningsvragen van de zorgvrager P3-K1-W1: Stelt het ondersteuningsplan op B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning
2.	Individuele ondersteuning (PB GHZ)	B1-K1-W2: Ondersteunt de zorgvrager bij de persoonlijke verzorging B1-K1-W3: Ondersteunt de zorgvrager bij wonen en huishouden B1-K1-W4: Ondersteunt de zorgvrager bij dagbesteding B1-K1-W5: Reageert op onvoorziene en crisissituaties B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af
3.	Ondersteuning in de omgeving (PB GHZ)	P3-K1-W2: Ondersteunt cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie P3-K1-W3: Ondersteunt en motiveert een groep zorgvragers bij activiteiten P3-K1-W4: Ondersteunt de zorgvrager bij het leggen en onderhouden van contacten en betreft naastbetrokkenen B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af
4.	Verpleegtechnisch handelen (PB GHZ)	P3-K1-W5: Voert verpleegtechnische handelingen uit B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af B1-K1-W7: Evalueert de geboden ondersteuning
5.	Coördinatie en organisatie (PB GHZ)	P3-K1-W6: Voert beheertaken uit P3-K1-W7: Voert coördinerende taken uit B1-K1-W6: Stemt de werkzaamheden af
6.	Kwaliteitszorg (PB GHZ)	B1-K2-W1: Werkt aan de eigen deskundigheid

		B1-K2-W2: Werkt aan bevorderen en bewaken van kwaliteitszorg P3-K1-W8: Begeleidt nieuwe collega's, stagiaires en/of vrijwilligers
--	--	--

Onderstaand keuzedeel is door Calibris in een eenheid omgezet. Vooralsnog is dit blijven staan om de noodzaak van keuzedelen met een omvang van 720 SBU niet te vergeten.

Leereenheden behorend bij de keuzedelen van de kwalificatie Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg		
1.	Begeleiden van zorgvragers met niet-aangeboren hersenletsel	D1-K1-W1: Inventariseren van de (nieuwe) mogelijkheden, wensen en behoeften van de NAH-cliënt D1-K1-W2: Begeleiden van de NAH-zorgvrager en naastbetrokkenen bij de verliesverwerking

		D1-K1-W3: Omgaan met het disharmonische profiel van de NAH-cliënt D1-K1-W4: Omgaan met ontremd gedrag van de NAH-cliënt
Generieke eisen van het kwalificatiedossier (geen leereenheden)		
1.		Nederlandse taal en rekenen (3f), Engels lezen en luisteren B1, gesprekken voeren, spreken en schrijven A2
2.		Loopbaan en burgerschap

Verantwoordingsinformatie en bronnen

Deze eenheden zijn tot stand gekomen met medewerking van het werkveld en betrokken onderwijsinstellingen. Het voorziet in een behoefte vanuit het werkveld om bij te dragen aan verdere professionalisering van werknemers in de Gehandicaptenzorg en werkenden verder te helpen in hun loopbaanontwikkeling. Het draagt bij aan het in beeld brengen van bestaande kwaliteiten en wat iemand nog zou kunnen leren. De eenheden zijn gebaseerd op de Competentiebox van de Gehandicaptenzorg, waarvan ook de kwalificatiedossiers zijn afgeleid.

Bronnen

- ABC Landelijk competentieprofiel voor beroepskrachten (niveau ABC) in het primaire proces van de gehandicaptenzorg
- Kwalificatiedossier Maatschappelijke Zorg van SBB, profiel Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg, Crebocode 25477, versie 2016

Beroepsproducten

Diverse beroepsproducten komen in aanmerking voor het aantonen van de leeruitkomsten in deze eenheid, namelijk:

1. Bewijs waaruit blijkt dat de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg de zorgvrager¹ en zo nodig naastbetrokkenen ondersteunt bij het voeren van de regie over het eigen leven.
2. Een door de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg opgesteld activiteitenplan voor een groep cliënten. In een geschreven toelichting op dit plan, dient de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg aan te geven voor welke doelgroep dit geschikt is en waarom.
3. Bewijs waaruit blijkt dat de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg een groep zorgvragers ondersteunt en motiveert bij het uitvoeren van activiteiten (bv. een evaluatie of rapportage van een door de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg uitgevoerde activiteit).
4. Bewijs waaruit blijkt dat de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg kennis heeft van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij zorgvragers (bv. verslag, referentie en/of een certificaat van een relevante cursus of training. Een certificaat van een cursus of training dient vergezeld te gaan van een geschreven toelichting op het toepassen van het geleerde in de praktijk).
5. Bewijs van door de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg gerealiseerde randvoorwaarden, waardoor een zorgvrager in staat is/wordt gesteld om contacten te leggen en/of te onderhouden (bv. tekst uit een door de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg geschreven ondersteuningsplan, rapportages, mailcorrespondentie of gespreksverslag).
6. Bewijs waaruit blijkt dat de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg kennis heeft van de sociale kaart. Ook dient de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg duidelijk te maken hoe en waarom hij/zij deze kaart gebruikt en in welke situaties (bv. de sociale kaart van een zorgvrager vergezeld van een geschreven toelichting daarop).
7. Bewijs waaruit blijkt dat de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg vaardig is, met betrekking tot de communicatie met de zorgvrager en naastbetrokkenen² (bv. bewijs van een relevante training).
8. Bewijs van het afstemmen van werkzaamheden met het netwerk van de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg (bv. relevant gedeelte uit een door de persoonlijk begeleider

---

¹ De term zorgvrager wordt gebruikt voor cliënt, patiënt

² De term naastbetrokkenen wordt gebruikt voor mantelzorgers en vrijwilligers, ouders, verzorgers, familie, vrienden, cliëntstelsysteem en directe naasten

gehandicaptenzorg geschreven ondersteuningsplan, mailcorrespondentie, notulen, actielijst, evaluatie).

Typering van het beroep

Persoonlijk begeleiders gehandicaptenzorg zijn ambulante en/of intramuraal en/of semimuraal werkzaam in instellingen voor wonen, dagbesteding en vrije tijd in onder andere de gehandicaptenzorg, geestelijke gezondheidszorg, verzorgings- en verpleeghuizen, thuiszorg en maatschappelijke opvang. Daarnaast zijn zij werkzaam in welzijnsinstellingen, justitiële inrichtingen, asielzoekerscentra en ziekenhuizen. Verder zijn zij onder andere inzetbaar in overige verzorgend-agogische functies binnen het sociaal agogisch werk of de verpleging en verzorging. De doelgroep waarmee de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg werkt, is zeer divers. De doelgroep bestaat onder andere uit:

- zorgvragers van allerlei leeftijden met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking;
- zorgvragers van alle leeftijden met een of meerdere (chronische) ziekten en/of problemen, zoals een ouderdomsziekte, psychiatrische ziekte en/of stoornis, een verslaving, dak- of thuisloos zijn, een psychosociaal of gedragsprobleem.

Typerend voor persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg is dat ze zorg en ondersteuning biedt aan mensen van alle leeftijden met verstandelijke, lichamelijke, zintuiglijke of meervoudige beperkingen. Zij³ heeft hierbij aandacht voor verschillende soorten problemen, namelijk:

- problemen die het gevolg van een beperking of ziekte zijn;
- problemen die door het leven zijn ontstaan maar die door de beperking of ziekte zijn vergroot;
- problemen die het gevolg zijn van het zorgsysteem.

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg richt zich afhankelijk van de zorgvrager en de situatie op het leren leven met de beperking, het behouden of vergroten van de eigen regie, het bevorderen van het welbevinden (kwaliteit van leven) en/of het zo veel mogelijk voorkomen van ongemak.

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg heeft een helicopterview, houdt landelijke ontwikkelingen in de gaten en werkt op meso- en macroniveau. Zij is initiatiefrijk en hoffelijk, ziet kansen en pakt deze op. Ze bedenkt creatieve oplossingen voor nieuwe vraagstukken, ook in zeer complexe en weinig stabiele situaties. Zij gaat professioneel om met haar gevoelens en emoties bij weerstand, tegenslag en kritische situaties. Zij geeft goed haar grenzen aan, zowel naar de zorgvrager als naar zichzelf.

Beroepshouding

Werken in de sociaal-agogische sector betekent direct werken met cliënten. Hierbij speelt de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg als persoon een essentiële rol. Haar kwaliteiten zijn van doorslaggevend belang bij het aangaan van een professionele relatie en bij het bereiken van de gewenste resultaten. Voor een verantwoorde beroepsuitoefening moet de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:

- Betrokken
- Empathisch
- Assertief

---

³ Daar waar in de tekst 'zij' staat wordt ook hij 'bedoeld'

- Representatief
- Integer zijn

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg werkt vraaggericht, efficiënt, methodisch, hygiënisch, veilig, kostenbewust, milieubewust, tijdsbewust (ten aanzien van de eigen werktijd) en ergonomisch verantwoord.

Complexiteit

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg beschikt over brede specialistische kennis en vaardigheden om (vraaggericht) zorg en ondersteuning te bieden aan zorgvragers van alle leeftijden met een of meerdere beperkingen en hun naastbetrokkenen bij het dagelijks functioneren en het handhaven en/of vergroten van de eigen regie. Bij deze zorgvragers komt vaak psychiatrische, psychosociale en/of gedragsproblematiek voor. Zij maakt gebruik van brede specialistische kennis, zoals kennis van doelgroepen en medische kennis en combineert deze met specifieke vaardigheden zoals begeleidingsmethodieken, interventietechnieken en methodisch handelen. Door de combinatie van kennis en vaardigheden, het gebruik van standaardwerkwijzen en het ontwikkelen van aangepaste of nieuwe werkwijzen is ze in staat werkzaamheden te coördineren en verpleegtechnische handelingen bekwaam uit te voeren en sluit haar ondersteuning zoveel mogelijk aan bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt(en) en wordt de zelfredzaamheid, eigen regie en maatschappelijke participatie, indien mogelijk, vergroot in samenwerking met de cliënt, naastbetrokkenen, collega's en betrokken disciplines/instanties.

De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg werkt in complexe situaties waar veranderingen in het gedrag van de cliënt(en) en in (ondersteunings)vragen veelvuldig voorkomen. Dit doet een beroep op haar improvisatievermogen om onverwachte en nieuwe situaties naar eigen inzicht adequaat af te handelen, en zo nodig doelgericht interventies moet uitvoeren. Zij vervult haar taken ook in standalone situaties. Bij calamiteiten of onregelmatigheden, bijvoorbeeld bij extreme agressie van zorgvrager of naastbetrokkenen, moet ze snel en creatief oplossingen bedenken en verantwoorde keuzes maken.

3 Ondersteuning in de omgeving (PB GHZ)

Titel van de kwalificatie	Persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg
Titel van de leereenheid	3 Ondersteuning in de omgeving (PB GHZ)
Gerelateerd aan NLQF/EQF niveau	4

Activiteit	Kennis	Cognitieve en praktische vaardigheden	Competenties (in termen van zelfstandigheid/verantwoordelijkheid)
<p>3.1 Ondersteunt de zorgvrager / naastbetrokkenen bij het voeren van de regie</p> <p>3.2 Ondersteunt en motiveert een groep zorgvragers bij activiteiten</p> <p>3.3 Ondersteunt de zorgvrager bij het leggen en onderhouden van contacten en betreft naastbetrokkenen</p> <p>3.4 Stemt de werkzaamheden af</p>	<p><u>Feiten, abstracte begrippen, ideeën</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van de meest voorkomende leer-, opvoedings- en gedragsproblemen bij cliënten, waaronder hechtingsproblemen en automutilatie. • Heeft kennis van geriatrie. • Heeft kennis van gezondheid, hygiëne en besmetting. • Heeft kennis van verslavingsproblemen in relatie tot doelgroepen. • Heeft specialistische kennis van de mogelijkheden voor gezond eten en drinken, beweging, ontspanning en rust voor verschillende doelgroepen. • Heeft specialistische kennis van de specifieke leer- en ondersteuningsbehoeften bij cliënten. • Heeft specialistische kennis van het lichamenlijk, verstandelijk en 	<p><u>Toepassen van kennis</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan brede kennis van (beroeps)ethiek en ethische vraagstukken toepassen. • Kan kennis van de sociale kaart en maatschappelijke steunsystemen toepassen. • Kan specialistische kennis van branchespecifieke methodieken toepassen. • Kan de mogelijkheden en beperkingen van zorgvragers inschatten en de begeleiding hierop aanpassen. • Kan gedragspatronen herkennen van de meest voorkomende ziektebeelden en beperkingen. • Kan brede kennis van lichamenlijke en psychosociale beperkingen en ontwikkelingsachterstanden toepassen. 	<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg biedt solistisch of in teamverband vraaggerichte zorg en ondersteuning. Ze geeft zelfstandig advies aan cliënt(en) en naastbetrokkenen. Ze handelt zelfstandig, lost knelpunten creatief op.</p> <p>Ze onderkent knelpunten tijdens haar werk. Relevante informatie geeft ze door aan haar leidinggevendende, (multidisciplinair) team of haar leidinggevendende. Ze bespreekt knelpunten en mogelijke oplossingen zo nodig met het (multidisciplinaire) team of haar leidinggevendende en/of consulteert deskundigen.</p> <p>Ze is verantwoordelijk voor haar eigen werkzaamheden en draagt gedeelde verantwoordelijkheid voor</p>

	<p>zintuigelijk functioneren en het sociaal-emotioneel, adaptief en cognitief vermogen van cliënten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft specialistische kennis van het opbouwen onderhouden en herstellen van een sociaal netwerk. • Heeft specialistische kennis van samenlevingsgericht werken. • Heeft specialistische kennis van kwaliteit van bestaan, autonomie en empowerment. • Heeft kennis van protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken. <p><u>Materialen en middelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van randvoorwaarden en ondersteuning die nodig is voor de toegankelijkheid en bereikbaarheid van voorzieningen voor cliënten. <p><u>Theorieën, methoden, processen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft kennis van preventie seksueel misbruik en preventie grensoverschrijdend gedrag. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan kennis van voedings- en dieetleer en voedingsproblematiek toepassen. • Kan kennis van muziek, tekenen, handvaardigheid, textiele werkvormen, audiovisuele vorming, belevingsgerichte, ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige activiteiten toepassen. • Kan omgaan met protocollen m.b.t. gezondheid, hygiëne, veiligheid, incidentmeldingen, ARBO, milieu, kwaliteitszorg, ergonomisch en kostenbewust werken. • Kan technologische hulpmiddelen en instrumenten inzetten. <p><u>Probleemoplossende vaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft inzicht in gezondheidsrisico's behorend bij de doelgroep. • Kan de visie op zorg toepassen in haar dagelijkse werkzaamheden. • Kan methodisch en systematisch handelen toepassen tijdens de beroepsuitoefening. 	<p>het resultaat van het werk van anderen.</p>
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft brede kennis van algemene begrippen en theorieën van orthopedagogiek, psychologie, toegepaste sociologie, psychiatrie en psychopathologie. • Heeft specialistische kennis van motivatietechnieken. • Heeft brede kennis van sociale integratie. • Heeft brede kennis van weerstandspatronen, risicotaxatie en crisisinterventie / separatietechnieken. • Heeft specialistische kennis van bij de doelgroepen voorkomende ziektebeelden, beperkingen, stoornissen, aandoeningen, comorbiditeit, functionerings-problemen, behandelingen en bijbehorende gezondheidsrisico's. • Heeft specialistische kennis van de relatie tussen functioneren, activiteiten en participatie zoals beschreven in het ICF (bio psychosociaal model). • Heeft brede kennis van het beleid van zorginstellingen ten aanzien van seksualiteit, 	<ul style="list-style-type: none"> • Kan gebruik maken van de ervaringsdeskundigheid van zorgvragers en naastbetrokkenen. • Kan specialistische kennis van groepsdynamica toepassen. • Kan stemmingswisselingen en – stoornissen herkennen en hierop anticiperen. • Kan bijdragen aan patiëntveiligheidscultuur, handelt risicobewust, communiceert patiëntveilig en optimaliseert menselijke en omgevingsfactoren. • Kan signalen herkennen van sociale problematiek waaronder huiselijk geweld, seksueel misbruik en kindermishandeling en onderneemt actie volgens wet- en regelgeving en het beleid/ protocol van de organisatie. • Kan kennis van conflicthantering en crisisinterventie toepassen. • Kan regulerende methodieken toepassen ten aanzien van seksualiteit en intimiteit. • Heeft inzicht in hoe op aangepaste wijze gezond gedrag 	
--	---	---	--

	<p>kinderwens en ouderschap van cliënten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heeft brede kennis van de beginselen van onderricht / onderwijs. • Heeft specialistische kennis van het begeleiden van zorgvragers bij veranderingsprocessen. 	<p>kan worden gestimuleerd en kennis hierover aan zorgvragers kan worden overgedragen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan werkzaamheden uitvoeren binnen het budget. <p><u>Leer- en ontwikkelvaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan reflectievaardigheden toepassen. <p><u>Informatievaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan observatiemethoden en - technieken toepassen om informatie te achterhalen. • Kan de gezondheidstoestand en veranderingen daarin observeren, signaleren en rapporteren. • Kan emotionele problemen herkennen, zoals eenzaamheidsproblematiek en sociale uitsluiting. • Kan op de computer werken met zorginformatiesystemen. • Kan ondersteuning bieden bij de omgang met sociale media en internet. <p><u>Communicatievaardigheden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kan actuele benaderingswijzen toepassen in de ondersteuning van cliënten. 	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Kan brede kennis van communicatiemogelijkheden en -methoden toepassen (verbaal, non-verbaal, pre-verbaal, lichaamstaal en schriftelijk), passend bij de wensen en mogelijkheden van de cliënt. • Kan brede kennis van diversiteit en interculturele communicatie toepassen. • Kan kennis van gesprekstechnieken en begeleidingsmethodieken toepassen bij verschillende doelgroepen. • Kan brede kennis van verlies- en rouwverwerking toepassen en steun organiseren en bieden. 	
--	--	--	--

3.1 Activiteit	Leerresultaat
Ondersteunt de cliënt/naastbetrokkenen bij het voeren van de regie	De zorgvrager is op een passende manier ondersteund bij het voeren van de regie over zijn eigen leven. Indien dit niet haalbaar is gebleken, heeft de persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg de regie in handen gelegd van een of meer naastbetrokkenen van de zorgvrager of een professional in overeenstemming met het ondersteuningsplan.
Deelactiviteiten	Gedragsindicatoren
De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg zorgt, indien haalbaar, dat de zorgvrager en zo nodig naastbetrokkenen de regie voeren. Zij houdt in overleg met de zorgvrager overzicht over alle activiteiten met en rondom de cliënt. Zij beoordeelt steeds of de zorgvrager zelf de regie kan voeren	De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg: <ul style="list-style-type: none"> • houdt, in overleg met de cliënt, adequaat (mede) overzicht over alle activiteiten en de inzet van technologische hulpmiddelen;

<p>of dat deze gedeeltelijk of geheel overgenomen dient te worden door naastbetrokkenen of door een professional. Zij maakt afspraken met de zorgvrager over wat hij zelf doet en waarvoor diensten van naastbetrokkenen en/of interne of externe deskundigen ingezet worden.</p> <p>(Begeleiden, vakdeskundigheid toepassen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stimuleert de zorgvrager en andere betrokkenen in actie te komen om de zorgvrager zo veel mogelijk de regie over zijn eigen leven te laten voeren of, indien nodig en haalbaar, naastbetrokkenen de regie te laten overnemen; • besteedt proactief aandacht aan de balans tussen draagkracht en draaglast van de zorgvrager en naastbetrokkenen.
<p>Ze coördineert de activiteiten rond de regie over het eigen leven van de cliënt. Ze analyseert de draagkracht van naastbetrokkenen en treedt op als aanspreekpunt voor de zorgvrager en derden. Zij schakelt deskundigen in om de gestelde doelen of diensten te helpen realiseren.</p> <p>(Aansturen, overtuigen en beïnvloeden, vakdeskundigheid toepassen)</p>	<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • maakt concrete afspraken met collega's, deskundigen en naastbetrokkenen; • creëert gericht draagvlak en betrokkenheid voor de manier waarop de regie gevoerd wordt over het leven van de cliënt; • besteedt proactief aandacht aan de balans tussen draagkracht en draaglast van de zorgvrager en naastbetrokkenen.
<p>Ze schakelt continu ten aanzien van begeleidingsmethodieken en gesprekstechnieken, afgestemd op de zorgvrager en naastbetrokkenen. Zij informeert de zorgvrager over de geplande ondersteuning en de gemaakte afspraken en koppelt informatie over de zorgvrager terug aan de betrokken begeleiders.</p> <p>(Samenwerken en overleggen, vakdeskundigheid toepassen)</p>	<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voorziet collega's, deskundigen en naastbetrokkenen tijdig van informatie en aanwijzingen voor de geplande ondersteuning; • legt op een begrijpelijke manier verantwoording af over het ondersteuningsaanbod aan de zorgvrager en naastbetrokkenen; • draagt relevante onderdelen van haar expertise op een begrijpelijke manier over aan betrokkenen.
<p>Zij houdt in overleg met de zorgvrager overzicht over alle activiteiten met en rondom de cliënt. Ze monitort de kwaliteit en de continuïteit van de regie van de zorgvrager over zijn eigen leven en bespreekt deze met de zorgvrager en naastbetrokkenen.</p> <p>(Overtuigen en beïnvloeden, vakdeskundigheid toepassen)</p>	<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • houdt, in overleg met de cliënt, adequaat (mede) overzicht over alle activiteiten en de inzet van technologische hulpmiddelen; • legt op een begrijpelijke manier verantwoording af over het ondersteuningsaanbod aan de zorgvrager en naastbetrokkenen; • leidt met een deskundige en bevlogen uitstraling gesprekken of discussies in duidelijke banen, waarbij ze verschillende benaderingen tot elkaar brengt en onderhandelingstechnieken toepast.

3.2 Activiteit	Leerresultaat
----------------	---------------

Ondersteunt en motiveert een groep zorgvragers bij activiteiten	Zorgvragers hebben in een groep, waarin ze veilig zijn en prettig met elkaar omgaan, dagactiviteiten uitgevoerd. Ze zijn gestimuleerd om hun ondersteuningsdoelen te realiseren. Zo nodig is actie ondernomen om de kwaliteit en de continuïteit van de activiteit en begeleiding te waarborgen in overeenstemming met het ondersteuningsplan.
Deelactiviteiten	Gedragsindicatoren
De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg ontwikkelt en organiseert activiteiten. Ze zorgt ervoor dat gereedschappen, materialen en apparatuur aanwezig zijn. Ze betreft zorgvragers bij keuzes over de uitvoering ervan. Ze informeert hen over de activiteit. (Materialen en middelen inzetten, plannen en organiseren)	De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg: <ul style="list-style-type: none"> • bereidt de activiteit ruim op tijd voor; • kiest de juiste materialen en middelen voor de activiteiten die zij organiseert; • overlegt tijdens activiteiten tijdig met de cliënt(en) over haar aanpak.
Bij aanvang van een activiteit geeft ze de groep uitleg en instructie. Afhankelijk van de activiteit laat ze onder andere voorbeelden, keuzemogelijkheden en alternatieven zien. Eventueel demonstreert ze het gebruik van gereedschap, materiaal en apparatuur. Indien van toepassing draagt zij in samenspraak met zorgvragers en collega's zorg voor het afzetten van gemaakte producten en biedt zij ondersteuning bij het beheren van het cliëntenbudget. (Materialen en middelen inzetten, begeleiden)	De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg: <ul style="list-style-type: none"> • scheidt adequaat kansen en mogelijkheden voor zorgvragers om hun doelen te bereiken; • gaat zorgvuldig en netjes om met de materialen en middelen.
Tijdens de activiteit speelt zij in op de mogelijkheden, wensen, behoeften en problemen van de zorgvrager en de groep en zo nodig stelt zij de activiteit bij. Zij bewaakt de voortgang en zorgt dat zorgvragers de gestelde doelen kunnen behalen. (Plannen en organiseren, onderzoeken, samenwerken en overleggen)	De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg: <ul style="list-style-type: none"> • kiest bij de groep passende observatiemethoden, pikt signalen snel op en interpreteert deze op een bij de cliënt(en) en situatie passende wijze; • gebruikt indicatoren om de voortgang te meten; • probeert binnen haar bevoegdheden problemen en knelpunten eerst zelf op te lossen voordat ze anderen raadpleegt.
Ze schakelt flexibel en continu tussen individuele zorgvragers en de groep. Ze observeert en dealt met de groepsdynamiek en het gedrag van	De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:

<p>de cliënten. Zo nodig bespreekt ze een en ander in de groep. Zo zorgt zij bijvoorbeeld dat de zorgvragers leren omgaan met anderen en met sociale media en dat zij zich houden aan afgesproken (gedrags)regels. Ze rapporteert bijzonderheden en veranderingen in het gedrag van cliënten.</p> <p>(Begeleiden, omgaan met verandering en aanpassen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • geeft constructieve en begrijpelijke feedback aan de groep en zorgvragers individueel gericht op de ontwikkeling van een positieve instelling en hun (sociale) ontwikkeling; • is alert op het ontstaan van conflicten en past interventies toe om conflicten te voorkomen of escalatie ervan tegen te gaan.
--	---

3.3 Activiteit	Leerresultaat
Ondersteunt de zorgvrager bij het leggen en onderhouden van contacten en betreft naastbetrokkenen	Zorgvrager heeft passende ondersteuning ontvangen bij het leggen en onderhouden van contacten en naastbetrokkenen zijn betrokken bij het welzijn en de ontwikkeling van de cliënt.
Deelactiviteiten	Gedragsindicatoren
<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg inventariseert de sociale behoefte van de zorgvrager en bedenkt samen met de zorgvrager hoe aan deze behoefte voldaan kan worden. Zij bereidt de zorgvrager voor op gesprekken en traint hem in sociale vaardigheden. Zij motiveert en activeert de zorgvrager om zelf contacten te leggen en te onderhouden om zo zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie te vergroten.</p> <p>(Begeleiden)</p>	<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stemt haar communicatie adequaat af op de wensen en mogelijkheden van de zorgvrager (verbaal, lichaamstaal, non-verbaal en preverbaal); • geeft duidelijke adviezen aan de zorgvrager m.b.t. de omgang met sociale media en internet; • geeft de zorgvrager opbouwende feedback op zijn gedrag en de wijze waarop hij zich opstelt ten opzichte van anderen.
<p>Zij benadert nieuwe mensen en/of organisaties met als doel een rol te vervullen in het netwerk van de cliënt. Zij voert gesprekken met naastbetrokkenen van de cliënt, betreft hen bij beslissingen en stimuleert hen om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de cliënt. Zij zorgt dat naastbetrokkenen delen van de ondersteuning kunnen overnemen. Zij gaat steeds na of de ondersteuning in de omgeving aansluit bij datgene wat nodig is. Zij rapporteert bevindingen, bijzonderheden en vervolgspraken in het cliëntendossier.</p>	<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • past gedrag en omgangsvormen adequaat aan op naastbetrokkenen; • stemt haar communicatie adequaat af op naastbetrokkenen, ook als zij verschillen qua cultuur of achtergrond; • draagt op begrijpelijke wijze haar expertise met betrekking tot de aanpak en begeleiding van de zorgvrager en zijn "ziektebeeld" (mogelijkheden en beperkingen) over aan naastbetrokkenen;

(Formuleren en rapporteren, vakdeskundigheid toepassen, omgaan met verandering en aanpassen)	<ul style="list-style-type: none"> • geeft naastbetrokkenen gericht advies over de uitvoering van (delen van) de ondersteuning en het voorkomen van overbelasting; • formuleert de bevindingen mondeling en schriftelijk op een gestructureerde manier zodat evaluatiegegevens begrijpelijk en bruikbaar zijn.
--	--

3.4 Activiteit	Leerresultaat
Stemt werkzaamheden af met betrokkenen	Werkzaamheden onderling zijn afgestemd waardoor kwaliteit, continuïteit en eenduidigheid gewaarborgd zijn.
Deelactiviteiten	Gedragsindicatoren
<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg neemt deel aan voor de afstemming relevante overlegvormen. Ze stemt haar werkzaamheden m.b.t. ondersteuning in de omgeving af met collega's, leidinggevende, met betrokkenen van andere disciplines en vanuit (aanverwante) bedrijven/instellingen. Daarbij bespreekt ze de verdeling van de taken.</p> <p>(Samenwerken en overleggen, plannen en organiseren)</p>	<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voert tijdig en regelmatig overleg met alle betrokkenen; • formuleert duidelijke en haalbare doelen voor het overleg; • bouwt professioneel aan optimale samenwerking met alle betrokkenen.
<p>Zij houdt rekening met mogelijkheden, eisen, prioriteiten, wensen, behoeftes en verwachtingen van betrokkenen en de daaruit voortkomende consequenties. Met behulp van de uitgewisselde informatie vormt zij een compleet beeld van de zorgverlening / ondersteuning in de omgeving. Zij past haar aanpak aan als blijkt dat dit nodig is. Daarnaast bespreekt ze eventuele knelpunten in de werkzaamheden en zoekt ze naar mogelijkheden deze op te lossen. Ze draagt zorg voor vastlegging van resultaten van het overleg.</p> <p>(Samenwerken en overleggen, plannen en organiseren, relaties bouwen en netwerken, overtuigen en beïnvloeden, formuleren en rapporteren)</p>	<p>De persoonlijk begeleider gehandicaptenzorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • is tijdens overleg in staat meerdere gespreksdoelen na te streven; • staat open voor meningen, ideeën en feedback van anderen; • houdt rekening met de haalbaarheid van werkzaamheden in tijd en kwaliteit; • streeft doelbewust naar overeenstemming en voldoende steun voor besluiten; • registreert afspraken volledig en nauwkeurig in overeenstemming met de richtlijnen van de instelling.